

Melemo ho bao e leng ditho tsa ISASA Provident Fund

	Ho Dumelleha	Ho Beha Mejafatshe Ka Nako	Ho Beha Mejafatshe Pele Ho Nako	Ho Beha Mejafashe Ka Mora Nako	Ho Itokolla Mosebetsing/ Ho Fokotswa Le Ho Lelekwa Pele Ho Dilemo Tsa Ho Beha Mejafatshe	Ho Qhwala	Ho Hlokahalla Mosebetsing
Ketsahalo							
Mokgwa Wa Ho Lokelo	Basebeletsi ba ka dinako tsotle ba ya dumelleha mekgahleng le hlaolitsweng ke Sekolo, ba ya lokeleha ho ba ditho tsa Letlole.	Ho beha mejafatshe ka nako ke dilemong tse pakeng tsa 55 le 70 ho ya qeto ya Sekolo.	Dilemo le ha e le dife tse 10 ka hara nako e tlwaelehileng ya ho beha mejafatshe jwalo ka mohiri a dumetse.	Dinyehelo di ntse di lefshwa Letloleng ke setho le mohiri.	Ho fumana ditjhelete tsa hao ho etsahala ha o tlolahela mosebetsi mohiring wa hao, ekaba ka ho itokolla, ho beha mejafatshe kapo ka lelekwa, pele ho fihla dilemong tsa ho beha mejafatshe.	Melemo e tlameha ho amohelwa ke Mofani wa Inshorense ho ya ka maano mabitsong ao bahiri eseng karolo ya Letlole.	Ho ka lokela hore o ka fumana molemo ona, mohiri le Letlole ba tlameha ho tsebiswa ka lefu la hao.
Sebopheho Sa Melemo	O tsata nyehelo ya bonnyane ba 5.0% ho Phenshene e Hulwang Moputsong ho kenngwa ho Letlole mme mohiri le yena o lefa bonnyane ba 4.0% hammoho le ditjope tsa melemo ya inshorense ya lefu le ho qhwala esitana le tsa tsamaiso. Ho tloha ka la 1 Thakubele 2021 matlole a provident fund a tlameha ho sebetsa jwalo ka matlole a diphenhene, mohi, nakong ya ho beha mejafatshe ho ka nkuwa karolo ya nngwe-tharong e tjelete e sekolokoto, mme karolo ya pedi-tharong e tlameha ho sebedisa ho inkela phenshene ya bophelo. Ho sireletsa ditokelo tsa setlamo tsu ditho, ho tloha ka la 1 Thakubele 2021, ditlo kaofela tsa hona jwale di tla be "dinkgo" tse pedi tsa tjelete e Letloleng. "Nkgo"ya setlamo le "nkgo" e seng ya setlamo. Haeba u kene Letlole pele ho la 1 Thakubele 2021 u tla ba le "lipitsa" tse peli tsa polokelo ea ho tloha mosebetsi ha u tloha mosebetsi: "Nkgo" ya setlamo, ke dipoloko tsa hao tsa ho beha mejafatshe ka la 1 Thakubele 2021, hammoho le tswala tjeleteng ena ho fihlelo o beha mejafatshe. O ka se ne boleng kaofela ba "nkg" ena sekolokoto mme ho hlokeha o sebedise karolo ya pedi-tharong ya tjelete ena, ho iketsetsa lekeno la ho beha mejafatshe (annuity), ha o se o beha mejafatshe. Ke feela karolo ya nngwe-tharong o ka e fumanang sekolokoto ha o beha mejafatshe. Litho tsa Letlole tse neng li le lilemo li 55 ho ea holimo ka la 1 Thakubele 2021: Haeba o dula ho ISASA Provident Fund ho fihlelo o beha mejafatshe, o tla dumellwa ho nka tjelete ya hao kaofela ya dipoloko tsa ho beha mejafatshe sekolokoto, nakong eo o seng o beha mejafatshe. Ditho tse ntja tse kenang Letloleng ka mora la 1 Thakubele 2021: Haeba o kena Letloleng ka mora la 1 Thakubele 2021, o tla ba le "nkg" ya ditjhelete e seng ya setlamo Letloleng, ntle ebang o kentse tjelete ya hao "nkgong" ya setlamo, ho tswa Letloleng le fetileng.	Tjelete o neng o ntse o e bokella e kenyelsetsa dinyehelo tsa hao o le setho le tsa mohiri, ho sa kenyelsetsa melemo ya lefu, ho qhwala le ditjope tsa tsamaiso hammoho le diphaello tsa pehelleto.	O tla fumana tjelete ya hao o neng o ntse e bokella.	O tla fumana tjelete ya hao o neng o ntse e bokella.	Ebang o tswa Letloleng, ka kotolohlo o tla ba setho se Hlokomelletseng Tjelete sa Letlole ka mora matsatsi a 120, ntle ebang o etsa kgetho enngwe. Lena ke leano la Letlole le Sedibeswang ho Hlokomela Tjelete, le tsamaisanang le mola o mojha wa ha Boloka O Tlamang. Ebang o kgetho ho nka tjelete ya hao o tla fumana tjelete ya hao o neng o ntse o e bokella	Ditho tsa Dikolo tse keneng pele ho la 1 Mmesa 2001. O tla fumana 87% (75% ea moptuso oa penshene o lefuoeng setho le 12% ea Mohiri oa Mohiri o lefelloa Letloleng), ho ya ka moptuso wa kgwedi o hulwang ho tswa tjeleteng e leng R165 000, o lefshwang ka mora dikgwedi tse 3 tsa ho leta. Tjelete ya ho qhwala e tlohelwa pele ho nako ha: <ul style="list-style-type: none">• lilemo tse tloaelehileng tsa penshene• ha setho se hlokahala• letsatsi leo mofani wa inshorense a reng tjelete ya ho qhala e ya tlohelwa. Molemo o ka se fet e paloyohle ya Pakana e Netefaditsweng ya setho, ka mora ho hulwa lekgetho, mathomong a nako ya ho leta.	Baa o ba hlokomelang ba tla fumana tjelete e sekolokoto e menahantseng moptuso wa hao ka makgeto-kgeto le ho lefiswa lekgetho, ho ipapisitswe le dilemo tsa hao, ka nako eo o hlokahalang ka yona, e tla lefshwa ka ho latelang: Dilemo tse 18 - 35: 2.97 Dilemo tse 36 - 40: 2.52 Dilemo tse 41 - 45: 1.95 Dilemo tse 46 - 50: 2.06 Dilemo tse 51 - 55: 1.84 Dilemo tse 56 - 60: 1.63 Dilemo tse 61 - 64: 1.52 Dilemo tse 65 - 70: 1.74 Hodima moo O buseletswa tjelete eo e leng kgale o e bokella.
Dikgetho	Dikolo di kgetha sekaghla se tshwanetseng, seo ebang se ke se ka ba ka tlase ho bonnyane ba 4%. O ka nna wa eketsa dinyehelo tsa hao ka boithapo ho kenyia Letloleng. Batho ka qgona ho hulewa lekgetho ditjheleteng tse lefleweng ke mohiri le ke yena mosebetsi matloleng ohle a ho beha mejafatshe le fhlang ho 27.5% moptusong o mongata haholo kapo tjeleteng e hulelwang lekgetho. Tjelete e bongata bo fhlang ho R350 000 ka selemo ke yona e sebetsang matloleng ohle a kopane.	O ka nna wa kgetha o neng o ntse o e bokella, e le kontane, ho tswa "nkgong" ya setlamo kapo phenshene e ka nka tsbediso ya Letlole kapo Inshorense ya Ngodisitsweng wa kgetho ya hao. O tlameha ho sebedisa karolo ya nngwe tharong ya tjelete o neng o ntse o e bokella "nkgong" e seng ya setlamo, ho reka annuity ya bophelo (morekisi wa inshorense kapo ho tswa Letloleng, e leng annuity e o dumellang ho etsa lekeno ha o se o behlele mejafatshe). Karolo ya nngwe tharong "nkgong" e seng ya setlamo, o ka e nka e le sekolokoto.	Haeba boleng ba "nkg" e seng ya setlamo, bo ka fatshe ho R247 500 nakong ya ho beha mejafatshe, o ka nna wa nka tjelete e kontane.	Ho ya ka molao, Letlole le boetse le fana leano la annuity. Ho bohlowlka ho tseba hore sena ha tlaphiso e tlamang mme ditho di tshwanela ho etsa kgetho ya Ho Kena moralong ona ebang di batla ho sebedisa dikgetho tse pedi tsa Letlole la penshene. Letlole le fana ka kgetho ya Life and Living annuity, mme ditho di tla fumana koteishene ya tsone ka bobedi, ha di saletswe ke dilemo tse hlolele pele di beha mejafatshe. Ditho di fuwa molemo wa ho thojwa maikutlo ha o beha mejafatshe bonnyane dikgwedi tse 3 pele ho dilemo tse tshwanetseng tsa ho beha mejafatshe.	Ebang o etsa qeto ya ho ntsha tjelete ya hao (mme ebile o se setho se Hlokomelletseng tjelete) o na le dikgetho tse 4 tsa ho lefshwa: <ul style="list-style-type: none">• O ka nna wa kenyia tjelete ho retirement annuity (RA)• O ka nna wa kenyia tjelete ho preservation fund• O ka nna wa kenyia tjelete letloleng la mohiri wa hao• O ka nna wa ntsha tjelete kontane	Tjelete e fumanwang e ka nna ya fokotswa kapo ya kgirwa ke Mofani wa Inshorense ebang setho se bonwa se phetshe kapo se kgona ho iketsetsa tjelete. Tjelete e tla eketswa ka CPI (e leng ka bongata ba 4%) ka selemo nakong ya ho qhwala.	Le ha-Board di tla latela ditakatosi tsa hao ho ya ka kgetho ya hao foromong ya bajalefa, lentswe la ho qtela hore ke mang a tla fumana tjelete ka ho hlokahala ha setho, ho itshetleleho di Board, tseko ho ya ka Molao wa Phenshene ho hlokeheng hore di netefatse hore kaofela batho ba neng ba hlokomelwa ka mofu ba ya kenyelsetsa.
O Kgothaletswa Ho Nka Bohato	Tjelete e hulwang Moputsong ke karolo ya moptuso wa hao e sebediswang ho hala nyehelo Letloleng.	Letlole le o dumella hore o ka tloha tjelete ya hao ha o beha mejafatshe, mohi, tjelete o e bokelletseng mme wa tswelapele ka ho ba setho sa Letlole le ha o se o fihle dilemong tsa ho beha mejafatshe le ha o se o tlohetse mosebetsing. O ke ke wa dumellwa hore o nne o tswelepele ka dinyehelo Letloleng ha o se o fihle nakong ya ho beha mejafatshe. Melemo ya lefu, ho qhwala le lepato (ebang e leng) e tla fedsiva. Tjelete ya hao e tla tswelapele ho beheletswa ho portfolio o e kgethileg kgle, empa o ntse o ka nna wa kgtha portfolio e nngwe. Ho bohlowlka ho hlokomela hore ho ya ka mola o motjwa ha o tswelapele ka pehlelo ya phenshene o se o dilemon tsa ho beha mejafatshe (Deferred Retiree) o boetse o na le kgetho ya ho kenyia tjelete ho Retirement Annuity kapra Preservation Fund ya kgetho ya hao.	Eka ba bohlae ho boloka tjelete ya hao fo hifela o beha mejafatshe. Ho ntsha tjelete kontane ho ka bonahala e le mohato o hoheling, empa ho ka ba le tshusumetsi mererong ya hao ha o beha mejafatshe, ya nakong e tlang.	Ha ho etsahala hore kopo ya tjelete ya ho qhwala e se atlehe, o ka etsa kgetho ho o mng mokgwa wa ho ntsha tjelete o kahodimo, le leng ebang o tlohetse mosebetsi le ho amoheleha melemong e hlaolitsweng kahodimo.	Nakong eo o ntseng o amohela tjelete ya ho qhwala o tla dula o ntse o le setho se nyehelang ka ho felli Letloleng, se bolelang hore o tla tswelapele ho fumana inshorense ya lefu ho tswa mosebetsing wa hao ebile o tla fumana tjelete ya phenshene.	O hopotswa hore o ne o ntjhafatse foromo ya kgetho ya hao ya bajalefa kgafetsa ho qoba tiehiso e sa hlokeheng kabong ya tjelete ya lefu.	